

7/17052

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI
(Sn. Dr. Cevdet YILMAZ)

Sayı : B.02.0.011/1925
Konu: Yazılı Soru Önergesi 7/17052

22/12/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 06/12/2010 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/17052-27258/56557 sayılı yazısı.
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 09/12/2010 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-241-9/5160 sayılı yazısı.

İlgi (a)'da kayıtlı yazıyla Başbakanlığa iletilen, ilgi (b)'de kayıtlı yazıyla Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması talep edilen İzmir Milletvekili Sayın Selçuk AYHAN'ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği 7/17052 esas sayılı yazılı soru önergesinde yer alan hususlar ile ilgili bilgiler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Cevdet YILMAZ
Devlet Bakanı

EK:

- 1) Soru Önergesine ilişkin cevap (4 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

T.C.
BAŞBAKANLIK
Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı

Sayı : B.02.1.TÜİ.0.63.00.00-610-530

17/12/2010

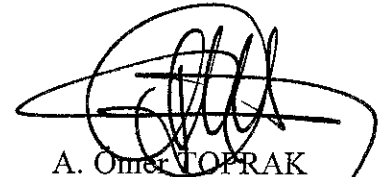
Konu : Yazılı Soru Önergesi

DEVLET BAKANLIĞINA
(Sayın Dr. Cevdet YILMAZ)

İlgi : 14/12/2010 tarihli ve B.02.0.011/1849 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Selçuk AYHAN tarafından Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'a tevcih edilen ve Sayın Başbakan'ın Bakanlığınız koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettiği 7/17052 esas sayılı yazılı soru önergesi için Kurumumuzdan istenilen bilgiler hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

A. Ömer TOPRAK
Başkan V.

EK :

Konu ile ilgili bilgiler (3 sayfa)

Yücetepe Mah. Necatibey Cad. No: 114 06100, Çankaya/ANKARA	İlgili Birim:	Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
Tel.: (0312) 410 04 10 (Santral)	Tel.:	(0312) 410 01 10 – 425 20 52
Faks: (0312) 425 33 87 – 418 11 82	Faks:	(0312) 425 20 53
İnternet Adresi: www.tuik.gov.tr	E-posta:	bhim@tuik.gov.tr

İzmir Milletvekili Sayın Selçuk AYHAN tarafından Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'a tevcih edilen ve Sayın Başbakan'ın Bakanlığınız koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettiği 7/17052 esas sayılı yazılı soru önergesi için Türkiye İstatistik Kurumu'ndan istenilen bilgiler

Soru 1. TÜİK'in Haziran-Temmuz-Ağustos dönemi istihdam raporunda işsiz sayısını, iş aramaktan vazgeçen 211 bin ve gününbirlik işlerde çalışan 268 bin kişinin işi olanlar hanesine yazıldığı iddiası doğru mudur?

Cevap 1. Türkiye İstatistik Kurumu'nun 1988 yılından beri düzenli olarak gerçekleştirmekte olduğu Hanehalkı İşgücü Anketinde, istihdam ve işsizliğin ölçümünde Uluslararası Çalışma Örgütü'nce (ILO) 1982 yılında belirlenmiş olan tanım ve kavramlar kullanılmaktadır. Bu çerçevede "işsiz" şu şekilde tanımlanmaktadır:

İşsiz; referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm kişiler işsiz nüfusa dahildirler. Ayrıca, üç ay içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

Buna göre, "iş aramayıp çalışmaya hazır olanlar" işsiz tanımı içinde yer almamakta, işgücüne dahil olmayanlar başlığı altında ayrı bir grup olarak ele alınması önerilmektedir. Dolayısıyla, işgücü anketi sonuçları yayımlanırken "iş aramayıp çalışmaya hazır olanlar"ın işgücüne dahil olmayanlar başlığı altında kapsanması, sadece Haziran-Temmuz-Ağustos dönemine ait bir uygulama olmayıp, 1988 yılından beri aynı yöntem takip edilmektedir.

Yine ILO tanımlarına göre; ücretli, maaşlı, yevmiyeli, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişiler **İSTİHDAM**'da kabul edilmektedir. Dolayısıyla, referans dönemi olarak tanımlanan 1 haftalık sürede, çalışmış olan herkes işin niteliğine, süresine vs. bakılmaksızın istihdam edilenler kapsamında değerlendirilmektedir. ILO, istihdamın niteliğine ilişkin yeni göstergelerin (Decent Work Indicators) üretilmesi konusunda çalışmalarını sürdürmektedir. Ancak, yaratılan istihdamın istenen niteliklerde olmaması, istihdamın ölçüm kriterlerinden tamamen farklı bir tartışma zemini teşkil etmektedir.

Diğer araştırma metodolojilerinin belirlenmesinde olduğu gibi, hanehalkı işgücü anketi metodolojisinin belirlenmesinde de, TÜİK'in kendi oluşturduğu tanım ve standartları kullanması gibi bir durum sözkonusu olmayıp, araştırma metodolojileri uluslararası standartlar paralelinde belirlenmektedir. Dolayısıyla, ILO'nun 1982 yılında belirlediği istihdam ve işsizliğin ölçümüne yönelik kriterlerin günümüzdeki geçerliliği gibi bir konuda gündeme gelecek bir tartışma anlamlı ve meşru olabilecektir, ancak cari ve tüm ülkelerce kullanılmakta olan, kullanılması zorunlu olan tanımlar dikkate alınarak yapılmakta olan bir çalışmanın sonuçları üzerinden yapılacak bu gibi tartışmalar, ancak konu hakkında yeterli teknik bilgi sahibi olmayan kamuoyunun yanlış bilgilendirilmesi amacına hizmet edecektir.

Soru 2. İş bulamayıp, daha fazla rezillik çekmemek için köye dönen 538 bin kişinin de “Tarım kesiminde çalışıyor” olarak gösterildiği iddiası doğru mudur?

Cevap 2. Bu soru da, yukarıda verilen istihdam tanımı çerçevesinde ele alınmalıdır. Hanehalkı İşgücü Anketi, standart soruların hanehalkı fertlerine yöneltilmesi ve alınan yanıtların doğrudan tablet bilgisayarlara kaydedilmesi yöntemiyle uygulanmaktadır. Anket sonrasında, fertlerden alınan bilgiler toplulaştırılarak ve kitleyi temsil edecek şekilde ağırlıklandırılarak, istihdam edilenlerin ve işsizlerin sayısı hesaplanmaktadır. Dolayısıyla, anket sonucunda yayımlanan bilgiler, direkt olarak fertlerden alınan yanıtları yansıtmaktadır. TÜİK’in çalışmadığını belirtmiş olan bir ferdi, çalışanlar kategorisinde değerlendirmesi mümkün olmayıp, araştırma kapsamında yer alan fertler, “referans haftası olarak tanımlanan zaman diliminde 1 saat olsun bir işte çalıştınız mı?” sorusuna “**evet**” yanıtı vermeleri durumunda istihdamda kabul edilmektedirler. Tarım-dışı sektördeki işini kaybeden aile fertlerinin, ailenin mevcut tarımsal işletmesinde fiilen çalışmaya başlaması bir ülke gerçeğidir. Kaldı ki, fiilen, üretim süreçlerinde çalışan (katma değer yaratılması süresince yer alan) herkesin istihdamda sayılması, ulusal hesaplar sistemi açısından da temel kuraldır.

Soru 3. İşsizlik rakamlarını yanlış hesaplayarak, kamuoyunu aldatan, yanlış bilgilendiren sorumlular hakkında yapılan işlem var mıdır? Bu sorumlular iktidardan mı cesaret almaktadır?

Cevap 3. TÜİK’in gerçekleştirmekte olduğu bütün çalışmaların hazırlık, uygulama, veri analiz ve değerlendirme süreçleri, kişilerden tamamen bağımsız olarak tanımlanan evrensel kriterlere göre planlanmaktadır. İşgücü anketi açısından bakıldığında, 1988 yılından beri istihdam ve işsizliğin ölçümüyle ilgili hiçbir tanımsal değişikliğin söz konusu olmaması, yapılan işin; içinde bulunulan dönemden, uygulayıcıdan ve karar alıcıdan ne ölçüde bağımsız olduğunu göstermesi açısından aslında yeterlidir.

Soru 4. İşsizlik rakamlarında yapılan hatanın bilinçli olduğu ve iktidarın talimatıyla yapıldığı iddiaları doğru mudur?

Cevap 4. İşsizlik rakamlarıyla ilgili herhangi bir hatalı hesaplama söz konusu değildir. Ancak, ülkemiz kamuoyunda ne yazık ki, rakamlar kişisel beklentiler doğrultusunda oluştuğunda kabullenme ve sahiplenme, kişisel beklentilerin dışına çıkan istatistiksel verilerin ise hatalı, yanlış hesaplanmış olduğunu gündeme getirme geleneği oldukça yaygındır. Krizin etkilerinin en fazla hissedildiği dönemlerde, % 16'lara kadar yükselmiş olan işsizlik verileri, yine aynı yöntemlerle TÜİK tarafından hesaplanmış ve bu rakamlar kabul görmüştür. İşsizlik oranını yükselirken doğru kabul edip, düşmeye başladığı noktada (ya da tersi durumda) yanlış hesaplandığını gündeme getirmek şeklindeki bir iddiaya yanıt vermeye çalışmanın ne derece güç ve boşuna olduğu aşikardır.

Soru 5. İşsizlik rakamlarında yapılan oynamanın da dikkate alındığında TÜİK'in açıkladığı yanlış ve yanlış verilerin saptanması için bir çalışma yapılacak mıdır?

Cevap 5. TÜİK'in yapmakta olduğu tüm çalışmalar konusunda, istendiği taktirde herkese çok daha ayrıntılı bilgiler verilebilecektir.

Soru 7. İşsizlik rakamlarının yeniden açıklanarak, kamuoyundan özür dilenmesi düşünülüyor mu?

Cevap 7. Yukarıdaki açıklamalar ışığında kamuoyuna yeni bir açıklama yapılması ve özür dilenmesine gerek olmadığı aşıkardır.